Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ—МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй органь

№ 242 (3242) | 1940 оной октябриин 17, четверг | СЭН 10 МҮНГЭ

ВКП(б)-гэй МГК-да

ВКП(б)-гэй Московско городской комитедэй бюро болбол Владимир Ильичын нэрэмжэтэ заводоор, олзоборилгын училищын тула хамтын байрые бэлэдхэхэ тухай асуудалые зүбшэн хэлсэбэ.

Заводой директор нүхэр Хохуля гэгшэ заводойгоо дэргэдэхи ФЗУ-гэй олзоборилгын училище болгогдон шэнэдхэгдэжэ, СССР-эй СНК-гэй дэргэдэхи ажалай резервнүүдэй Главна управлениин мэдэлдэ байха болоhониие мэдээд, олзоборилгын училищедэ общежити болгогдон Московско городской Соведэээр томилогдоhон хамтын байрын заhабарилалгые болюулhаниинь тодорбо.

ВКП(б)-гэй МГК-гэй бюро болбол нүхэр Хохулиин энэ ябадалые эрид буруушаажа, ажалай резервнүүдые байгуулгаар гүрэнэй тон шухала зорилгодо тэрэнэй болошогүй хахалгые шангата тэмдэглэбэ.

Москва городдохи ажалай резервнүүдэй управленеэр байгуулагдаhан болзор соо олзоборилгын училищедэ зорюулагдаhан тэрэ хамтын байрые заhабарилга дүүргэгдэхэ гэжэ нүхэр Хохулиин мэдүүлгые МГК-гэй бюро мэдээндэ абаба. (ТАСС).

УЧИЛИЩЕНҮҮДТЭ ЭРХИМ ЗАЛУУШУУДЫЕ ЭЛИГЭЭЕ!

«СССР-эй гүрэнэй ажалай резервнүүд тухайда» СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые ба «Олзоборилгын ба Түмэрзамай Училищенүүдтэ. Фабрика-Заводууддахи hургуулинуудта городой ба колхозно залуушуудые элсүүлхэ тухайда» СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй тогтоолнуудые бүхы советскэ ороной ажалшад угаа ехэ баяраар угтаhан байна.

«Манай орондо хүдэлмэригүйдэлгэ хүсэд үгыхэгдэнхэй, деревнидэ ба городуудта гуйраншалга ба ядаралга хойшолонгүй усадхагдаа. Тиимэ ушарhаа фабрика ба заводуудай үүдые баалагдан hахидаг ба гуйдаг. тэрээгээрээ промышленностьда хүдэлмэришэдэй хүсэнэй сагүргэлжын резервые стихийнэ бии болгодог тиимэ хүнүүд манайда үгы.

Иимэнүүд условидо, городой ба колхозно залуушуудhаа шэнэ хүдэлмэришэдые эмхитэйгээр бэлэдхэхэ ба промышленностьда зайлашагүй хэрэглэгдэхэ ажалай резервнүүдые байгуулха зорилгонууд гүрэнэй урда табигдана».

Хүсэнтүгэсөөр хүгжэжэ байгаа социалистическэ ажахы ба тэрээн дээгүүр үдэр ерэхэ бүхэндэ үргэдэн дэлгэржэ байгаа тон нарин онипон техникэ—эдэ бүгэдэ болбол олонтоото, үндэр мэргэжэлтэ. культурна хүдэлмэришэдые эринэ.

hүүлэй хэдэхэн жэлэй торшо соо манай республика дотор томо гэгшын үйлэдбэринүүд тогтом шэнээр байгуулагдаа. Жэшээлхэдэ: ПВЗ. Механизированнэ шэлэй завод, Мяханай комбинат, Мелькомбинат, Вольфрамай комбинат, Галуута нуурдахи шулуу нүүрhэнэй уурхай ба бусад—нютагай удхашанартай предприятинууд хүсэд эршээрээ хүдэлжэ байна. Эдэ бүхэндэ хэдэн олон шэнэ oниhон машинанууд хүдэлмэрилнэб, тэдээнэй саашанхи хүгжэлтын ба hалбаралтын перспективэнүүдынь али тухайн ехэб! Тусхай училищенүүдтэ hуралсажа. техническэ эрдэм мэргэжэл шудалан, алдарта хүдэлмэришэн ангиин зэргэдэ жагсаха болоhонhоо ажалша түрүү залуушууд угаа ехээр баясана. омогорхоно. Энэнь тон законно! Имагта лэ манай орондо—илаhан социализмын орондо эдир залуушууд бүгэдэндэ иимэ эрхэ олгогдоно. Училищенүүдтэ орогшод болбол hуралсалайгаа болзор соо. гүрэнэй гүйсэд хангалга дээрэ байха болоно. Энэ услови хадаа тэдэнэй эрхимээр hуралсаха, эрдэм мэргэжэлтэ специалистнууд болохо ябадалдань шухала аргабайдал олгоно.

Мүнөө манай республика дотор училищенүүдые нээлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри түлэг ябуулагдажа байна. СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи ажалай резервнүүдэй Главна Управлениин начальнигай № 1 захиралтын ёhoop, Бурят-Монголдо олзоборилгын училищедэ—600 хүн. Түмэрзамай училищедэ—280 хүн ба Фабрика-Заводууддахи hургуулинуудта—600 хүн элсүүлэгдэхэ болонхой. Эдэ училищенүүд хадаа Улан-Удэ городто байгуулагдахань. Училищенүүдэй hуралсалаа эхилхэ үдэр хүрэтэр—байгша оной декабриин нэгэн болотор—оройдоо нэгэ hapahaa бага үлүүтэй саг үлэбэ. Үлэгшэ үдэрнүүдтэ училищенүүдэй ба тэдэнэй курсантнуудай байрануудые түхеэрэлгэ, городой ба колхозно залуушуудые тусхайта училищенүүдтэ шэлэн абалга гэхэ мэтэ тон харюусалгатай хүдэлмэринүүд ябуулагдаха байна.

Олзоборилгын ба Түмэрзамай училищенүүдтэ, Фабрика-Заводууддахи hургуулинуудта республикын аймаг бүхэнhөө залуушуудые элсүүлгын план БМАССР-эй Совнаркомоор баталагдаба. Аймагуудай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедүүд болбол аймаг доторхи колхозууд бүриhөө училищенүүдтэ элигээгдэхэ залуушуудай тооe дары сагаа тодорхойлжо баталха болоно. Колхозуудай түрүүлэгшэд хадаа училищенүүдтэ үгтэхэ ёhотой тоото хүнүүдые шэлэн оложо. тэдээниие гүйсэдөөр түхеэрүүлжэ мордохуулха уялгатай. Училищенүүдтэ эрхим залуушуудые элигээхэ хэрэгтэ колхозууддахи партийна ба комсомольско организацинууд бага бэшэ харюусалгатай байна. Манай социалистическэ промышленностиин тулада ажалай гүрэнэй резервнүүдые байгуулха тухайда Советскэ Правительствын тогтоолые олониитэдэ ойлгуулха хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха шухала.

Тус училищенүүдтэ ба hургуулинуудта залуушуудые татаха комиссиин составтань комсомолой райкомой секретарь оролсохо байна. Энэ хадаа комсомолой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдтэ правительствын зүгhөө үзүүлэгдэhэн угаа ехэ найдабари мүн. Райкомой секретарьнууд болбол тэдэ училищенүүдтэ түрүү залуушуудые элигээхын тулада тон эдибхитэйгээр хабаадалсаха ёhотой.

Эхэ оронойгоо ажахын ба оборонно хүсэшадалые улам бэхижүүлгэдэ зорюулагдаhан энэ шухала, гүрэнэй хэмжээ ябуулгые дүүргэлгэдэ большевистскэ хандалга эригдэнэ. Аймагууддахи партийна, советскэ. комсомольско ба профсоюзна организацинууд болбол училищенүүдтэ эрхим залуушуудые элигээхэ хэрэгые хангаха уялгатай.

Нүхэд залуушууд, училищенүүдтэ hуража. үндэр мэргэжэлтэ специалистнууд бологты!

Бүхэсоюзна хүдөөажахын выставкэдэ

1940 оной Бүхэсоюзна хүдөөажахын выставкын хүдэлмэрилhэн 5 hарын торшо дотор тэрээниие 4500000 хүн хараhан байна. Бүхы областьнуудhаа, хизаарнуудhаа ба республикануудhаа 200000 шахуу экскурсантнууд, тэдэнэй 92033-нь байгша оной выставкын хабаадагшад ерэhэн байна. 1939-40 онуудта Бүхэсоюзна хүдөөажахын выставкэ 240 үдэр ссо хүдэлмэрилжэ энэ саг соо 9 миллион шахуу хүн тэрээниие хараба.

1940 оной выставкэдэ хабаадалсахаар баталагдагшад: 86994 хүн социалистическэ газартаряалангай түрүүшүүл ба эмхидхэгшэд, 40572 ажахынууд байгаа. Ажахынуудай тоодо—19730 колхоз, 951 совхоз, 348 машинно-тракторна станци, 15118 колхозно-малажалай фермэнүүд, мүн тэрэшэлэн 479 научна учрежденинүүд ба бусад. Энээнhээ гадна, 5 область ба хизаарнууд, 5 автономно область ба национальна округууд, 252 районууд хабаадалсаба.

Малажалай городогто ба „Деревнидэхи шэнэнүүд“ гэжэ разделэй фермэдэ тон олоянзын үүлтэрэй 4299 малнууд ба шубууд табигдаhан байна.

Экскурсантнуудай ба экспонентнүүдэй дунда 1134 лекци ба докладууд уншагдаба. Тэрээниие 107603 хүн соносоhон байна. Лекторнүүдээр 37 кадемигүүд, 64 профессорнүүд, 66 үдөө ажахын түрүүшүүл ба бусад выступалаа. Энэ жэлэй июлиин 1-эй мэдээнэй ёhoop, Советскэ Союзай 2363 районууд, 4151 МТС-үүд, 1853 совхозууд, 129779 колхозууд, 120399 колхозно-малажалай фермэнүүд, 256149 колхозно бригаданууд ба 619864 звенонууд болбол 1941 оной Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаха эрхэ олохын түлөө соревнованида ороhон байна. Мүн тэрэшэлэн хүдөө ажахын түрүүшүүл ба специалистнууд — хамта 1140960 хүн соревнованида хабаадалсаба.

1941 оной хүдөөажахын Бүхэсоюзна выставкэ дээрэ 71 районой, 654 колхозой, 219 совхозой, 70 МТС-эй, 300 малажалай фермэнүүдэй, 254 научна учрежденинүүдэй болон бусадай хүдэлмэриие ба туйлалтануудые үргэнөөр харуулагдаха гэжэ hанаашаглагдана. Ерэхэ жэлэй выставкэдэ хүдөө ажахын 5282 түрүүшүүлые үргэнөөр харуулгада хабаадуулхаар хараалагдана.

Хронико

СССР-эй Совнарком болбол нүх. А. Я. Кузнецовые СССР-эй элүүрые сахиха Арадай Комиссариадай Главна государственна санитарна инспектор болгон томилжо, СССР-эй элүүрые сахиха Арадай Комиссариадай коллегиин составта оруулба.

ГҮРЭНДЭ ХАРША ПРАКТИКАНЬ ҮРГЭЛЖЭЛЬӨӨР

ЗАКАМЕН. (Манай корреспондентhээ). Гүрэндэ таряа тушаалгын планнуудые графигай ёhoop дүүргэхэ хэрэгтэ тус аймагай олонхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд большевистскээр оролдоногүй. „Саhатай бороотой дээрэhээ, сохиhон таряамнай нойтон“ гэлдээд, hүүлэй үдэрнүүдтэ миин hуужа байнад. Мүнөө аймагайнь 30 колхозуудhаа 7-нь тушаалгын хүдэлмэриие hая эхилээ. Олонхи колхозуудынь ороohо тушаалгаар гүнзэгы таhалдалда.

Жэшээлхэдэ, Мыло-Бортын сомоной, Калининэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Будаев) таряа тушаагаагүйhөө гадна, бусад продуктнуудые тушаангүй таhалдуулаа. Нүхэр Будаев болбол гүрэнэй урдахи уялгануудаа дүүргэлгые шухала дээрэ тоолоногүй. Тэрэшэлэн Бур-Цакирай сомоной, Ленинэй нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Ринчинов), Енгорбойн сомоной, „Улаан Туя“ (түрүүлэгшэнь нүхэр Доржиев), Саhагын ба Цакирай сомонуудай колхозууд өөhэдынгөө түрүүшын хүндэтэ уялгые — гүрэндэ таряа тушаалгын планиие хараалагдаhан болзор соонь сүм дүүргэхэ ёhотой аад, харин мүнөө болотор удааруулна.

Гэхэтэй хамта, Уполнаркомзагай түлөөлэгшэд ба агентнууд өөhэдынгөө хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэжэ шадаадүй. Хүдөөдэхи активуудые толгойлон, олониитэ колхознигуудай дунда ойлгуулмжын хүдэлмэри дэлгэрүүлхын орондо, харин ехэнхидээл кабинет соогоо hууhаар үдэрөө үнгэргэнэ. Агент нүхэр Доржиев (Мыло-Борт), таряа тушаалгаха плануудаа таhалдалда хүргөө. Закаменай аймагдахи Уполнаркомзаг нүхэр Хахагаев, аппарадайгаа хүдэлмэриие шэнэдхэн hайжаруулха шиидхэхы хэмжээнүүдые абанагүй.

Эдэ бүхы дутагдалнуудhаа боложо, таряа тушаалгын плаа аймаг доторонь миил 7,3 процент дүүргэгдээд байна. Зарим колхозуудынь сохилгын хүдэлмэриие захалаадүй. Натуроплата түлэлгые гансахан колхоз хилээд, 13 центнер тушааба. Мүн овощиин культурануудай уялгата тушаалгын (картофель, капуста, морковь гэхэ мэтэ) дүүргэлтэнь хангалтагүй байhаар. „Улаан Туя“, Сталинай нэрэмжэтэ ба бусад олон колхозууд плануудайгаа хахадыншье оруулаадүй. Ушарынь, ондоо хүдэлмэринүүдтээ тухашараад, огородой культурануудые тушааха „заб сүлөө олдоногүй“ гэлсэнэ.

Гүрэндэ харша энэ практикань Закаменай аймагта хэды болотор үргэлжэлхэ юм? Энээндэ, Аймсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Бадмаев ба партиин Айкомой секретарь нүхэр Халеев харюусаха зэргэтэй.

Ц. Дамбиев.

Молотилкануудынь хүсэд хүсөөрөө хүдэлгэгдэнэгүй

Мүнөө, Селендумын МТС-тэ ха аатай колхозуудай олонхинь таряа хадаалгые дүүргээд, сохилгодо ороhон байна. hүүлэй мэдээгээр, таряа сохилгын план миил 48,6 процент дүргэгдэбэ.

Тус МТС-эй хабаатай 10 „МК-1100“ молотилкануудайнь зарим эбдэрхэй хэбтэнэ.

Зарим колхозууд таряагаа сохижо эхилhээр нилээд үнинэй болобошье, молотилкануудаа hайнаар хүдэлгэжэ шадаагүйhөө, угаа ехээр унжагайруулжа байна.

Октябриин 5-даа, Тамчын сомоной, Молотовай нэрэмжэтэ колхоз таряа сохилгоёо 53 процент, „Красный Октябрь“—42 процент, „Социализм“—55 процент, Селендумын сомоной, Калининай нэрэмжэтэ колхоз 29 процент дүүргээ.

Тракторнуудай эбдэрхэ ушар олон байhан дээрэhээ, молотилкануудынь саг үргэлжэ зогсоно. Юрөөгэй сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздохи тракторай подшипнигынь хайлажа, молотилкань хэдэн үдэр соо миин байба. С.-Думын МТС эй нэгэшье молотилкань таряа сохижо эхилhэнhээ хойшо түхэрээн сутка соо хүдэлмэрилөөгүй.

Тэрэшэлэн, зарим молотилкануудынь хүнүүдээр хүсэд хангагдаагүйн шалтагаанhаа зогсоно. Селендумын сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздохи молотилка хэдэн үдэр хүдэлмэрилөөгүй, шалтагааниинь юуб гэбэл: түрүүлэгшэ Еранский болбол молотилкынгаа hаадгүйгөөр хүдэлмэрилгые хангахын орондо, харин хэдэн хоногто архидаhан байна. Калининай нэрэмжэтэ колхоздо молотилкань hүвиндөө хүдэлмэрилнэгүй.

Колхозуудта таряа сохидог комбайнууд мүн лэ иимэ байдалтай. Юрөөгэй сомоной, «УлаанҮлэнгэ“ колхоздо таряа сохижо байhан комбайн эбдэржэ, үни удаан саг соо хүдэлмэрилөөгүй. С.-Думын сомоной „УлаанТемник“, Тамчын сомоной, Коминтернын нэрэмжэтэ ба бусад колхозууддахи комбайнууд үдэр бүри эбдэрнэ. Шадабаритай хүнүүдээр хангагдаhан нүүдэл мастерскойнуудай үгы тула, тракторай гү, али комбайнын эбдэрhэн частиие, МТС-эй центрhээ хэдэн арбаад километр холо газарта асарха баатай болгодоно. МТС-эй директор нүх. Дармаев ба замполит нүхэр Борисов болбол эдэ бүхы дутуунуудаа усадхахын тулада эрид хэмжээнүүдые абаха уялгатай.

Д. Дамбаев.

Шофернуудые бэлэдхэлгэ

Улан-Удын автомотоклуб болбол 30 шофернуудые бэлэдхэбэ.

Эдэнэр бүгэдэ республикын колхозуудта, предприятинуудта ба учреждениүүдтэ хүдэлмэрилхээ ошоо.

Бурят-монголой искусствын декадын нээгдэхын урда тээ

МОСКВА. Октябриин 16-да москвагайхид бурят-монголой искусствотай түрүүшынхеэ танилсахань. Гүрэнэй бурят-монголой музыкально-драматическа театр болбол СССР-эй Ехэ театрын филиалай сценэ дээрэ „Баяр“ зүжэгые харуулхань. Октябриин 18-да ниитын хараагын ёhoop бурят-монголой түрүүшын оперо — „Энхэ—булад Баатар“ харуулагдаха байна.

Бурят-монголой искусствын декадын болохоёо байгаа зүжэгүүд угаа ехэ hонирхолтой. Зүжэгүүдтэ биледүүдые абаха гэhэн, предприятинууд ба учреждениүүдэй коллективүүдhээ, ВУЗ-уудай ба сэрэгэй академинүүдэй hурагшадhaa олонтоото захилганууд ороно.

Дуранадахи культурануудай, гүрэнэй музей соо бурят-монгол искусствын выставкые нээлгэдэ эршэмтэй бэлэдхэлгэ ябажа байна. 700 шахуу экспонадууд, тэрэ тоодо уранhайханай ба графикын 400 хүрэтэр зохёолнууд харуулагдаха байна. Арадай зохёолой бүлэгынь тусгаар hонирхолтой, тус бүлэг хадаа столицын олониитэдые уранhайханай элдэб янзын зохёолнуудтай танилсуулха гээшэ. Эндэ, мүнгөөр хэhэн зүйлнүүд, эхэнэрэй гоёлтонууд, мүнгэн эмээл ба хутаганууд, уранаар оёhон хубсаhанууд, портфельнүүд, ковригууд харуулагдаха. Модоор hылажа хэhэн зүйлнүүдэй дунда уранhайханай хүдэлмэриин шатарнууд бии. Улан-Удэhээ асарhан зүйлнүүдhээ гадна, Дуранадахи культурануудай гүрэнэй музейдэ ба столицын бусад музейнүүдтэ байhан экспонадууд харуулагдаха байна.

СССР-эй искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй Центральна байшан хадаа Бурят-Монголой АССР-эй театрын ба филармониин коллективүүдэй солистнарай уранзохёолой вечер үнгэргэхэ ба Бурят-Монголой искусствын хүдэлмэрилэгшэдые столицын искусствын мастернуудтай уулзуулха байна

Литвын советскэ уранзохёолшодойдо

КАУНАС, октябриин 10. (ТАСС). Советскэ Литвын уранзохёолшод өөhэдынгөө нэгэдэхи съездэ бэлэдхэжэ байна. Съезд хадаа литовско литературын саашанхи замые ба зорилгонуудые хараалжа, тэрээнэй хүдэлмэрилэгшэдые нэгэдхэхэ байна. Бүри hаеын үдэрнүүдтэ литературна газетэнүүд ба журналнууд хэблэгдэжэ эхилхэнь. Уранзохёолшодой клуб нээгдээ.

Советскэ Литвын элитэ уранзохёолшод мүнөө ямарнууд зохёолнуудые гаргахай гэбэл: Петрас Цвирка гэгшэ хүүгэдэй шэнэ номуудые зохёожо байна. Мүн тэрэ болбол буржуазно-помещигүүдэй Литвадахи таряашадай боhолгоонууд тухай роман бэшэжэ эхилээ. Уранзохёолшо Соломея Нерис литовско фольклорнуудай материалаар үлигэрнүүдые бэшэхэнь Литвын хэдэн олон уран зохёолшод советскэ литературын эрхим зохёолнуудые литовско хэлэн дээрэ оршуулжа байнад.

hҮҮЛЭЙ МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

Германска мэдээсэл

БЕРЛИН, октябриин 15. (ТАСС). Верховно командовани мэдээсэнэ: «Үсэгэлдэр манай самоледууд Лондон дээгүүр ниидэжэ эгээ томо калибрын бомбонуудые хаяба. Гайд-парка ба вест-индийскэ докопууд хоорондохи райондо хүсэтэ тэhэрэлгэнүүд болоо. Темзын хоёр талада гал боложо. тэрэ дары хүсэтэйгөөр түймэр дэлгэрhэн байна. Лондонhоо хойгуур английска аэродромуудай нэгэнэй ангарнууд ба убежишенүүд hандаргагдаба. Урда Англида байгаа военнэ лагерь бомбодогдоо. Урда ба центральна Англидахи түмэр замай барилганууд дээрэ хэдэн олон тоото бомбонууд унагаагдаа.

Английска авиациин бомбодолгодо ороhон Германиин ба оккупированна областьнуудай территоринууд болбол тон багаханууд гэмдээгдэл ушаруулагдаа. Үргэн таламайн дунда байhан ба улаан хэрhэнэй тэмдэгтэй Берлиндэхи Вирхова больницын байшан дахин бомбодогдобо.

hүүлэй үедэ английска бомбардировщигууд болбол далай шадарай французска Гавре городые ба голландска территоридохи городуудые илангаяа ехээр гэмтээбэ. Галай аюулhаа боложо хэдэн олон гэр байранууд гэмтээ. Тэндэхи hуурин зон хадаа орохо гэргүй үлэбэ».

Англиhаа японско гражданинуудые гаргалга

ТОКИО. октябриин 15. (ТАСС). Домей-Цусин агентствын дамжуулhанай ёhoop «Фусими-мару» гэжэ японско пароход үсэгэлдэр Лиссабон дээрэ ерэбэ. Тэндэhээ 45 японско гражданинуудые hуулгажа гараха байна.

Агентствын хэлэhэнэй ёhoop, энэ хадаа Англиhаа японско резидентые гаргахын тула элигээгдэhэн hүүлшын пароход байгаа. «Фусими-мару» болбол октябриин 29-дэ Голуэй (Ирланди) дээрэ ерэжэ тэндэhээ мүн японско гражданинуудые абажа Нью-Иорк орохо байна. Тэндэhээ тэрэ пароход Панамска каналаар гаража Лос-Анжелос дээгүүр Искогам ошохо юм.

СССР ба Финляндиин хилэ шадарай холимол центральна комиссиин мэдээсэл

1940 оной мартын 12-ой мирнэ договортой зохилдуулжа ба хилын бэшэлгэ тухай 1940 оной апрелиин 29-нэй протоколой ёhoop СССР ба Финлянди хоорондын хуурай газарай ба далайн 705 млн. километр уртатай хилые демаркацилга дүүрэбэ. Демаркационно хилые зубшуулан хуурай газар дээрэ 1036 ба далай дээрэ 38 хилын тэмдэгүүд табигдаба.

Лондониие бомбодолго

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 15. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын лондонско корреспондентын мэдээсэhэнэй ёhoop мүнөө үдэр германска самоледууд английска каналые дабан гараба. Лондонско районууд хоёр дахин бомбодогдоо. Гэр барилгануудай эмдэрhэнтэй ба үшөө тэhэрээгүй хэбтэhэн хэдэн олон бомбонуудай тэhэржэ болохо аюултай дашарамдуулан бомбодогдоhон райондохи hуурин зон эндэhээ нүүжэ байна. Мүн тэрэ агентствын лондонско корреспондент хадаа Ливерпуль ба Центральна Англиин городууд дээрэ германска самоледууд тэhэрдэг ба галта бомбонуудые энэ үглөөгүүр хаяhан байна. гэжэ мэдээсэнэ.

Германида английска авиациин добтолго

ЛОНДОН, октябриин 14. (ТАСС). Рейтер агентство мэдээсэнэ: английска авиациин нэгэ добтолгын hүүлдэ Гамбургын гавань соо 5 торгово судинууд шэнгээгдээ. Мүнөө үедэ Гамбургска гавань ехээр гэмтээгдэhэнэй шалтагаанhаа боложо ашаглагданагүй.

Хилын саана

Чивциндэ 4 бирманска газетын түлөөлэгшэдэй Бирмын культурна кругуудай нэрэмжэтэ „hайн дуранай“ миссиитэй ерэхые хүлеэжэ байна. Мусульманска арад зоной түлөөлэгшын орондо ерэжэ ябаhан кулькуттын мэрэй ерэлгэ хүлеэгдэнэ.

Партийна пропагандын ямараар ябуулагдажа байһан тухайда

Закаменай аймагай центрдэхи партийна эхин организацинуудай коммунистнууд болбол «ВКП(б)-гэй хуряангы курсые» ямараар шудалжа байһан тухайдань зарим жэшээнүүдые харуулбал, иимэ байна:

Партиин член нүхэр Байбородин В. Ф. —«ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые» үзэжэ дүүргээд, марксизм-ленинизмын классигуудай зарим зохёолнуудые үзэжэ эхилээ. Нүхэр Байбородин мүнөө ВКП(б)-гэй Айкомой штатна бэшэ лектор ба айкомой парткабинедэй консультант болоо. Тэрэшэлэн нүхэр Шомоева болбол Маркс, Энгельс, Ленин ба Сталинай зохёолнуудые хэрэглэн, партиин историие үзэнэ.

Залуу коммунистнууд нүхэд Шохонов, Белицкий. Цыбиков А., Боржонов гэгшэд ниитэ эрдэмээр бага байбашье һаа, консультацинуудые, докладууд ба лекцинүүдые алдалгүй шагнажа. «Хуряангы курсые» оролдостойгоор үзэнэд.

Гэхэтэй хамта. өөһэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлдэггүй ба марксистско-ленинскэ теориие шудалхые оролдодоггүй коммунистнар үсөөн бэшэ бии. Жэшээнь, аймагай хэлхеэ холбооной конторын начальник, коммунист Шулутов мүнөө хүрэтэр «ВКП(б)-гэй хуряангы курсын» хоёрдохи бүлэгые үзэжэ үргэлжэлһөөр. Аймагай милициин таһагдахи парторганизациин коммунист нүх. Федоров «Хуряангы курсые» үшөө үзэжэ эхилээдүй байна. АЗО-е даагша нүх. Бабуев болбол «сүлөөгүйб» гэһэн шалтагаан бараад, партиин историие үзэхые оролдоношьегүй.

Партийна эхин организацинууд болбол политическэ эрдэмээ гүнзэгырүүлдэггүй ба большевизмые шудалхы оролдодоггүй коммунистнуудта зохихо хэмжээ абажа. партийна пропагандые саашадань шангадхаха ёһотой.

ГАРМАЕВ.

Иволгинхидай уряалаар

ЗЭДЭ. **(Манай корреспондентһээ).** Мүнгэ элсүүлгын пянуудые саг болзор соонь дүүргэхын түлөө тус аймагай түрүү агентнууд, активистнүүд эршэмтэйгээр оролдоно. Иволгын аймагай колхознигуудай ба Мухар-Шэбэрэй аймагай финансова хүдэлмэрилэгшэдэй һайн үүсхэлые халуунаар дэмжэн, шэнэ амжалтануудые туйлана.

Гэгээтэйн сомоной налогой агент нүхэр Дашиев болбол III кварталай налог түлэлгын планиие 213 проц. ба урьһаламжын мүнгэ суглуулгаар 122 процент болзорһоонь урид дүүргээ. Нүхэр Дашиев хадаа колхознигуудай дунда агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэриие политическэ үндэр хэмжээдэ табижа шадаһан дээрэһээ иимэ амжалта туйлаба.

Агент нүхэр Будажапов (Дээдэ-Тори) мүнгэ элсүүлгын планиие гурбадахи квартал соо 200 процентһээ дээшэ дүүргээ. Энэ хүдэлмэридэ Дээдэ-Ториин сомоной ажалшадай депутадуудай Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Чагдуров ба колхозой түрүүлэгшэ Балдантаров гэгшэд бага бэшэ туһаламжануудые үзүүлнэ.

Мүн, Доодо-Бургалтайн. Дэрэстэйн сельсоведүүдэй агентнууд өөһэдынгөө даабаринуудые бүрин дүргээ.

Шэлнэй заводой профактивистнууд

Улан-Удын механизированнэ жэлэй заводой хүдэлмэришэдэй дунда Агууехэ Октябрьска Социалистическэ революциин 23-дахи ойн нэрэмжэтэ социалистическэ соревновани үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ.

Механическа цехэй стахановецууд болбол профорг Зарубинай ба нүхэр Шевелевэй жэшээгээр үдэрэйгөө нормые 130 процентһээ доошо бэшэ дүүргэхэбди гэжэ уялгануудые абаа. Цех соонь нормоёо дүүргэдэггүй хүн нэгэншье үгы. Нүхэр Зарубин хадаа үйлэдбэриингөө нормые саг үргэлжэ 170-180 процент дүүргэнэ.

Үргэн хэрэгсэлнүүдэй цехэй начальник нүхэр Галеркин үдэрэйгөө нормые 127—130 проц. дүүргэнэ.

Мыло-ванна цехэй стахановец, завкомой член нүхэр Матвеев, тэрэнэй туһалагша Бальбеев, Горсоведэй депутат стекловар нүхэр Некмясов ба бусад нормонуудаа саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэд. Мүн, завкомой бусад члэнүүд нормонуудаа хододоо үлүүлэн дүүргэдэг ба ниитын хүдэлмэридэ активнаар хабаадалсадаг юм.

Шэлэй заводойхид абаһан уялгануудаа дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байнад.

С. МАНЖИГЕЕВ

Нютагай һонинууд

Манай республикын колхознигуудта хоёр миллион табан зуу мянган түхэриг удаан болзорой зээли гүрэнһөө үгтэһэн байна. Тэрэ тоодо бусад областьнуудһаа нүүжэ ерэһэн колхознигуудые түбхинүүлхын тулада (гэр байрануудые барилга ба худалдан абалга г. м.) нилээд ехэ мүнгэн һомологдоо. Тэрэшэлэн 1941 ондо нүүжэ ерэхэ колхознигуудта гэр байра түхеэрхын тулада зээли үгэжэ эхилээ.

* * *

Хүдөөажахын банкда байһан өөһэдынгөө хубаагдахагүй фондын счедуудта колхозууд 9 миллион шахуу түхэриг оруулба. Хэрбээ нёдондо жэлдэ колхозуудай сэбэр мүнгэнь тус счедто 1,5 миллион байһан һаа, мүнөө жэлдэ 3 миллион 100 мянган түх. хүрэтэр нэмэбэ. Олоншог артельнүүд өөһэдынгөө счедуудта 40-50 мянган түхэриг мүнгэтэй байна.

Сагаанфиннүүдтэ эсэргүү байлдаанда Улаан Армиин илаһан газарнуудта ба тэрэшэлэн боецүүд-геройнуудай хүүр дээрэ табигдаха памятнигуудай проектнүүдые зохёохо конкурсын дүнгүүд Ленинградта гаргагдаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Скульптор Крастовскаар бүтөөгдэһэн памятнигай проект. Тус проектдэ хоёрдохи шагнал үгтэхэ болобо.

А. Рахмановичын фото.

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

Брынзэ үйлэдбэрилгэ

КУЙБЫШЕВ. Областиин колхозууд болбол 1941 онһоо эхилжэ гүрэндэ уялгата ёһоор брынзэ тушааха тухай парти ба правительствын тогтоолые дүүргэлгэдэ бэлэдхэжэ байна. Больше-Глущицка районой 10 колхозуудта хони һаалга эмхидхэгдээ. „Путь к социализму" колхозой хониной фермэ 400 хонид һоо 4000 литр һү һаажа, болбосоруулгада үгэһэн байна. Сергиевскэ райондо 15 центнерһээ дээшэ брынзэ үйлэдбэрилэгдөө. Областиин 100-һаа дээшэ колхозуудта хони һаалга ябуулагдана.

Каунасые ногооруулгва

КАУНАС. Городые ногооруулгаар ехэ хүдэлмэри эхилэгдээ. Улицануудаар ба площадь дээгүүр модо һуулгалга ябуулагдана. Һаядаа хүдэлмэришэдэй поселогуудые ногооруулга эхилхэнь.

Урдань нюсэгэн тала байһан Вилия мүрэнэй эрье дээрэ парк байгуулагдаха байна. Энэ болбол ерэхэ хабар нээгдэхэ. Мүнөө бэлэдхэлэй хүдэлмэри эхилээ. Вилия мүрэнэй эрьень бэхижүүлэгдэжэ байна.

Полярнигууд үбэлжэлгэдэ бэлэдхэнэ

ДИКСОН арал. Дулаан үдэрнүүдэй һүүлээр Диксон арал дээрэ хүйтэн болоо. Үбэл дүтэлөө. Саһан ходо ороно.

Полярнигууд үбэлжэлгэдэ эршэмтэйгээр бэлэдхэнэ. Тэдэнэр байрануудаа ба үйлэдбэриингөө гэрнүүдые дулаална, түлишэ бэлдэнэ.

(ТАСС).

ВОЛЬФРАМТА ХАДА

Орьёл үндэр хадануудай угалзатаһан торгон бооридо, зургаан жэлэй саад тээ, зузаан гүн ойн дунда бага ехэ барилганууд бодожо эхилһэн юм. Мүнөө тэндэ—шухаг металл малтан абадаг томо гэгшын комбинат тогтоогдоо. Энэ хадаа Зэдын вольфрамай комбинат—социалистическэ шэнэ городок болоно.

Тус комбинат тогтоһоор тон һаяханай болоошье, хэдэхэн жэлэй торшо соо хэһэн бүтөөһэн юумэнь нилээд ехэ. Олонтоото шэнэ каменууд ургаа. Нютагай зоной дундаһаа хэдэн арбаад хүдэлмэришэд, специалистнууд бэлэдхэгдэһэн байна.

Ажалай үндэр бүтөөсэнүүдые туйладаг стахановецууд, ударнигууд, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй зэргэнь үдэрһөө үдэртэ үргэдэнэ. Рудник, цех, бригада ба коллектив бүхэнэй дунда Октябриин урда тээхи социалистическэ соревновани үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ. Хүдэлмэришэн бүхэн өөһэд хоорондоо тодорхой уялгануудтай соцдоговорнуудые баталан, үндэр туйлалтануудай түлөө эршэмтэйгээр тэмэсэнэ.

Малталгын мастернууд нүхэд Кирилл Иванович Ремиз, Сергей Прокофьевич Ресницкий, Александр Георгиевич Дюков, Харламов гэгшэд бүтөөсэ ехэтэ хүдэлмэреэрээ бүхы коллективтээ жэшээ харуулна. Солото стахановецууд-малтагшад Иван Осипов, Доржо Шагдуров, Николай Баиров, Дымбрыл Дылгыров, Батясов ба бусад үйлэдбэриингөө даабаринуудые 200-300 процент хүрэтэр дүүргэнэд.

Залуу комсомолец нүхэр Цырен Тармаев, сменэ соогоо нормоёо 400 процент дүүргэжэ, шэнэ рекорд туйлаба. Нүхэр Тармаев, 1937 ондо Холтосоной руднигта малтагшаар ороһон юм. Өөрынгөө мэргэжэлдэ һэхээр дуратай дээрэһээ ажалайгаа техникые богонихон болзор соо шудалаад, даабаринуудаа үлүүлэн дүүргэдэг болоо. Нүхэр Тармаев хадаа бүри ехэнүүд илалтануудай түлөө бүхы хүсөөрөө тэмэсэхэб—гэжэ омогтойгоор мэдүүлнэ. Иимэ хүнүүд эндэ нилээд олон.

Энээнтэй хамта, хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, служащинарай байра байдалай условинуудынь һайжаржа байна. Барилгын хүдэлмэри тус комбинатда түлэг дундаа ябуулагдажа байна. Хэдэн дабхар шэнэ гэрнүүд, хүдэлмэришэдэй ба специалистнуудай байранууд гэхэ мэтэ байгуулагдаһаар. Механическа цех, электростанци, металл буйлуулха фабрика, соцкультурын байшан, дунда һургуули ба бусад болбол шэнэ городые шэмэглэнэ.

Вольфрамта руднигууд — Холтосон, Инкур, Гулжирка ба бусадые улам ехэ болгохын тулада геологическа шэнжэлэлгын хүдэлмэринүүд эршэмтэйгээр үргэлжэлһөөр. № 3-5 отрядууд амжалтатайгаар ажаллана. Шиидхэхы удхашавартай Холтосоной руднигдахи малталгын хүдэлмэриие эрид һайжаруулһанайгаа результатдта, гүрэнэй даабариие гүйсэд дүүргэжэ шадаа. Комбинат дээрээ түрүү һууриие эзэлһэн тулдань, энэ руднигта Закаменай аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй, ВКП(б)-гэй Айкомой дамжуулгын Улаан Туг үгтэбэ.

Руднигай начальник — коммунист нүхэр Домбровский хүдэлмэрилэгшэдэйгөө ажалые зүбөөр эмхидхэжэ, үйлэдбэриин дисциплиные үндэр дээрэ табиһанайгаа ашаар, амжалтануудые туйлаа. Эндэ агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Түрүү руднигай коллектив болбол Улаан Тугаа батаар барижа байхабди гэжэ найдуулна.

Зүгөөр, комбинадай хүдэлмэриие бүхы дээрэнь абажа үзэбэл, дутуу дунданууд бии. Үнгэрэ шэ һарада „саһанай орһонһоо" болоожо, үйлэдбэриинь план дүүргэгдээгүй.

Тэрээнһээ гадна, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй июниин 26-най Указ үшөө лэ хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байна. Партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Щербаков) ба Местком (түрүүлэгшэнь нүхэр Суконнов) энэ шухала хэмжээ ябуулгада анхаралаа багаар табина. Сентябрь һара соо аяар 63 прогульщигууд элирүүлэгдээ, эдэнэй олонхинь Инкур руднигайхид байгаа.

Инкур руднигай партийна комитедэй секретарь нүхэр Падашев, ойлгууламжа хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие өөрөө бүтэхэдэ табиһан байна. Тэрэ шалтагаанһаа, тус коллективэй хүдэлмэришэдэй зүгһөө ажалдаа гарахагүй ба хожомдохо ушарнууд ходо тохёолдоно. Комбинадай дирекци, партком болбол июниин 26-ай Указые бэелүүлгээр шиидхэхы хэмжээнүүдые абаха уялгатай.

Зарим рудкомуудай түрүүлэгшэнэр болбол түрүүшүүлэй опыт методуудые халан абалгада хайша хэрэгээр хандана. Хүдэлмэриие нарижуулха ба онинһожоруулха дурадхалнуудта бодото анхарал табигданагүй гэжэ хэлэмээр байна. Эдэ бүхые комбинадай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд һайса мэдэжэ байһан болобошье, хэрэгсээнэгүй.

Парти ба правительствын даабаринуудые хүндэтэйгээр дүүргэхын түлөө Зэдын вольфрамай комбинадай бүхы хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, служащинар, активистнуудай эршэмтэйгээр тэмэсэхэнь шухала. Тэдэнэр болбол дутуунуудаа дуры усадхажа, комбинадаа түрүү һаурида дэбжүүлхэ ёһотой.

Һүүлэй үдэрнүүдтэ энэхи хүдэлмэришэдэй ба служащинарай гэр бүлынхид гайхамшагта үүсхэл гаргаа. Тэдэнэр хадаа үнгэрһэн һарын гэгдэлые усадхалгада туһалхын тулада, хэдэ-хэдэн тусхай бригадануудые эмхидхээд, активнаар ажаллажа эхилээ. Партийна ба партийнабэшэ большевигүүд, комсомолецууд тэдэнэй хүдэлмэриие толгойлно.

Ц. Дамбиев.

Городок, октябрь.

Жэл соо 1000 тэргэ

Улан-Удэ городто шарга ба тэргэ хэхэ мастерскойн барилга һаядаа дүүрэхэнь. Жэл соо 1000 тэргэ дархалха байна.

Мастерскойн барилгада ба заһабарилгада 25 мянган түхэриг гаргашалагдаа.

Дмитрий Иванович Писарев

(Түрэһөөрнь зуун жэл болобо)

★

В. КИРПОТИН

★ ★

Ородой литературна критикын хүгжэлтэ болбол ниитын аренэ дээрэ, ургажа байгаа революционно демократиин идеологуудай үзэгдэһэн ябадалтай холбоотой байһан юм. Белинский, Герцен, Чернышевский ба Добролюбов гэгшэд критикээ олонзониие политическэ хүмүүжүүлгын хүсэтэ зэбсэг болгоо һэн. Тэдэнэр хадаа ородой классическа литературын гол урасхаалые реализм тээшэ шэглүүлһэн байна.

Үнгэрэгшэ зуун жэлэй 60-аад онуудта өөрынгөө ажалъябуулгые эхилһэн ба дүүргэһэн ородой суута критик ба публицист Дмитрий Иванович Писаревшье мүн тэрэ алдарта хүнүүдэй нэгэнь байгаа.

Жараад онууд хадаа—Россидахи олониитын хүдэлөөнэй историдо тон шухала эпохонь болоно. 1855 оной Крымскэ дайнда царизмын диилдэлгэ болбол хаанта засаг ба крепостничество наһаа дүүрээд, оронойгоо хүгжэлтые һаатуулха гол хаалтанууд болоод байһыень бүгэдэ ниитэдэ харуулба. Правительствонь революциһаа айһандаа, реформонуудай зам дээрэ гараха баатай болоожо, түбхын түрүүндэ—таряашадые крепостной хамаадалгаһаа «сүлөөлхэ» гэһэн байгаа. Зүгөөр, хаанта засаг болбол реформо хэхэ зуураа, арад зоной эрилтые хангаха тухайда огто бодоогүй. Реформын үг зорилгонь юу байгааб гэбэл: бага-баахан үлтэг үгөөд, хуушанай харилсаанда шадахыса миил газаа талын хубилалтануудые хээд, шэнэ услови доторшье хаанта засаг ба дворянствын үлэмжэ эрхэ эдлэхэ байдалые хэбээрнь үлөөжэ, гомодолтой хүнүүдые мэхэлээд орхихо гэһэн байгаа. Таряашанай реформын хойд тээ деревнидэ помещигүүдэй эзэрхэхэ байдал ба крепостной заншалнууд нилээд ехээр хэбээрээ үлэһэн бэлэй.

Хаанта засагые ба помещигүүдые революционно ёһоор хаман хаяха хүсэн тиихэ сагта таряашадта байгаагүй. Жараад онуудта Россидахи пролетариат хадаа өөрынгөө хүгжэлтын бүри эхин түрүүшын шатада байһан юм. Городһоо революционно ангяар хүтэлбэрилэгдөөгүй, мүн олон зуун жэлдэ богоолшолгын ажалда дарагдаһан, политическэ мэдэрэл үшөө үгы байһан, тиимэһээ өөһэдынгөө байдал тухайда эли тодоор ойлгохогүй байһан таряашад долгисожо байбашье, хаа-яа ганса нэгэн, бутархай восстанинууд ба бунт хэхэһээ сааша ошоогүй байба. Зүгөөр, таряашадай талада байһан ба «таряашанай реформын» бүхы хооһон хубхайе, тэрэнэй крепостной характерыень ойлгоһон революционернүүд аяар тэрэ сагташье Россида бии байһан юм. Тэрэ сагтаа тон үсөөхэн байһан эдэ революционернүүдые Н. Г. Чернышевский толгойлжо байгаа» гэжэ Ленин заагаа һэн (Ленин, IV том, 143 хуудаһан).

Тэдэ революционернүүд болбол хаанта засагые үгыхэхэ, помещигүүдэй газарыень буляаха. арад зоной. таряашадай туһада зорюулан Россида шэнэдхэн байгуулга үйлэдхэ гэжэ бодоһон байна. II Александрын правительство хадаа эрхим революционернүүдые дошхон хатуугаар хэһээжэ байгаа. 1862 ондо Чернышевский ба тэрэнэй бусад хэдэн нүхэдынь арестовалагдаа һэн. Тэрэ үеын һайн-һайн журналнууд—«Современник» ба «Русское Слово» хаагдаһан байна. Хаанта засагаар хэһээгдэгшэдэй тоодо залуу публицист ба критик Д. И. Писарев байлсаһан юм.

Петропавловска түрмэдэ (крепостьдэ) хаагдаһан Писарев болбол өөрынгөө литературна ажал'ябуулгые саашань үргэлжэлүүлжэ байба. Царска каземэдэй ханын саанаһаа энэ хүнэй голос хүсэтэйгөөр ханхинан дуулдажа байгаа. Тэрэнэй шэнэ статья бүхэниинь үнэн ба һаруул һайхан байдал тээшэ уряалжа байба.

Добролюбовай нүгшөөд байха үедэ, Чернышевскиие царизмын хашажа, дуугай байхые баадхаһан эдэ жэлнүүдтэ. Писарев болбол реакционернүүдые ба шажанай хара суртал баримталагшадые үйбутасохин,—ородой түрүү публицистикэдэ ба критикэдэ эрхим һуури эзэлһэн байгаа.

Д. И. Писарев—1840 оной октябриин 14-эй (2) үдэр, Орловско губерниин. Знаменска селодо түрэһэн байна. Писарев хадаа түрүүшын үедэ Петербургдахи гимназинуудай нэгэндэнь һуража дүүргэһэнэйгээ һүүлдэ, 1856 ондо Петербургын университедэй историко-филологическа факультедтэ һурахаяа ороо һэн. Писаревэй литературна ажал'ябуулгань 1858 ондо эхилһэн юм, тиихэдэ наһаяа гүйсэһэн басагадай журнал «Рассведэй» редакцида библиографиин таһагта ажаллажа эхилээ. Тиин. өөдөө ургажа ба бүхэжэжэ байгаа публицистикын оюун бэлигтэй Писаревтэ «Рассведэй» рамка уйтан шэнги болоо һэн. Университедээ дүүргэмсээрээ «Русское Слово» журналай сагүргэлжын сотрудпигынь болоо һэн. Писаревэй ашаар «Русское Слово» хадаа эгээн түрүү. алдаршанхай ба нүлөөтэ ород журналнуудай нэгэнь боложо шадаа.

Философско үзэлөөрөө Писарев материалист байһан юм. Гэбэшье, хэрбээ Чернышевский Фейербахые дахагша байгаа һаань, Писарев болбол Бюхнер, Фохт ба Молешотшье дахагша байба. Писаревэй материализм хадаа Чернышевскиин материализмһаа доодо хэмжээдэ байгаа. Зүгөөр, естественнэ науконуудай пропагандадахи идеалистическэ реакцитай тэмэсэлдэ нилээд һайн үүргэ гүйсэдхэхэдэнь энэ байдал Писаревтэ һаад хээгүй.

Естествознаниин туһые пропагандалга—Писаревэй публицистическэ ажалъябуулгын онсо илгаануудай нэгэнь мүн. Естествознаниие шудалһанай ашаар. хүнүүд байгаалиин нюусые шудалдаг ба тэрэнэй хүсые мэдэлдээ абаһан эзэниинь боложо шадаха гэдэг һэн.

Естественнэ наукын аша туһые эрид шангаар ба һонирхолтойгоор пропагандалга угаа баян результат үгэбэ. Дарвинай һургаалые Россида тараалгада Писарев ехээр туһалаа. Тэрэнэй статьянуудай нүлөөндэ ороһон. бүхы дэлхэй дээрэ алдаршаһан ородой эрдэмтэ физиолог И. П. Павлов ба химик А. Н. Бах гэгшэд эдир наһанһаа эхилэн. естественнэ науконуудые һонирхон шухалашалдаг болоо бэлэй.

Писарев болбол литература ба искусствын асуудалнуудта байдалһаа холо таһархай антиисторическа идеализмда эсэргүүсэн, сусаршагүй шанга тэмэсэл ябуулаа. Гоё һайхан юумэн мүнхэ. хубилхагүй гэһэн закон байхагүй, искусствын закон хадаа бодото ажабайдалһаа гараһан юм гэжэ тодорхойлһон байна.

Өөрынгөө статьянууд дотор Писарев болбол Писсмскын. Тургеневэй, Гончаровай, Гениин. Щедринэй, Достоевскиин, Толстойн ба Пушкинай зохёолнуудые критическээр шэнжэлэн үзэһэн байха юм. Хэнэйшье мэдэһээр, Писарев хадаа Пушкинай творчествын удхашанарые арсаһан ба искусство болбол олониитын ажабайдалда огто туһагүй гэжэ баримталха һанаатай байһан юм. Писарев эндүүрдэг һэн, зүгөөр энэ алдуунь тэрэ сагай ниитын тэмэсэлэй условинууд дээрэһээ болоһон байгаа.

Либералнууд хадаа сэбэр искусство тухай лозунгые хамгаалдаг һэн. Искусство болбол ажабайдалда. политикада хамаархагүй юм. гэдэгээ баримталхын тулада. тэдэнэр Пушкинай творчествые баримта болгодог һэн. Пушкинай биографинь Писаревэй үедэ һайса шэнжэлэгдээдүй байгаа. Пушкинай зохёолнууд соохи революционно шүлэгүүдынь цензураар хоригдоод. шэнжэлэгшэдһээшье. уншагшадһаашье далдалагдаһан байба.

Писарев болбол арадтаа. эхэ орондоо гүнзэгы преданнэй байгаа.

Н. К. Крупскын гэршэлэлгын ёһоор, Ленин болбол Писаревэй зохёолнуудые һайтар мэдэдэг ба дуралдаг байгаа. Россида революцииин илаха байһанда этигэдэггүй меньшевистскэ мухар һаналтаниие, «Юу хэхэб» гэһэн статья соогоо сохихо зуураа Владимир Ильич хадаа хүсэл ба бодото байдал хоёрой хоорондохи холбоо барисаанууд тухайда Писаревэй һаналые дурдаа һэн.

Писарев бүри 28 наһа хүрөөдүйдөө 1868 ондо наһа бараа бэлэй. Петропавловска түрмэһөө гараһанайгаа һүүлдэ, нэгэ жэл хахад амиды ябаа.

Харюусалгата редактор
Р. БИМБАЕВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Каландарашвили, 19. Телефоны: отв. редактора—3-23; секретариата—3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); экономического отдела—7-55; отдела писем—5-07; дежурного по редакции —5-07.

Н-4186

Типография НКМП БМАССР 73.